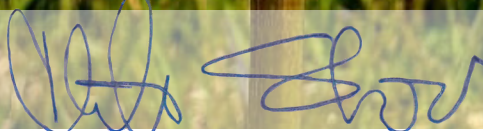

**AAGE V.
JENSEN**
NATURFOND

ÅRSRAPPORT 2021

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på fondens årsmøde den 9. maj 2022

Mette Fabricius Skov

CVR-Nr. 30 20 55 96
Kampmannsgade 1, 6. sal
1604 København V.

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD

- 2 Indhold
- 4 Forord

PÅTEGNINGER

- 6 Ledelsespåtegning
- 7 Den uafhængige revisors revisionspåtegning

LEDELSESBERETNING 2021

- 10 Fondsoplysninger
- 12 Naturfondens hovedaktivitet og formål

Årets aktiviteter

- 14 - Eksterne uddelinger
- 20 - Projekter

Økonomiske forhold

- 24 - Hoved- og nøgletaloversigt
- 25 - Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold
- 26 - Eventuel usikkerhed ved indregning og måling
- 26 - Den forventede udvikling
- 26 - Fondens vidensressourcer
- 26 - Særlige risici
- 27 - Fondens påvirkning af det eksterne miljø
- 27 - Fondens forsknings- og udviklingsaktiviteter
- 27 - Begivenheder efter regnskabsårets udløb
- 28 Redegørelse for uddelingspolitik
- 30 Bestyrelsen
- 33 Redegørelse for anbefalinger om god fondsledelse

ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER 2021

- 37 Resultatopgørelse
- 38 Balance
- 40 Egenkapitalopgørelse
- 41 Pengestrømsopgørelse
- 42 Noter
- 49 Anvendt regnskabspraksis

SKATTEFORHOLD

- 54 Skatteforhold

FORSIDEFOTO: LIFE ORCHIDS - STOR GØGEURT

Findes kun tre steder i Danmark, to steder fåtalligt og talrigt på Møns klint, hvorfra foto er taget af Carsten Horup Bille

Søholt Storskov. Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

FORORD

Naturfondens formål er 'naturens bevarelse og udvikling samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark', så det er glædeligt, at natur og biodiversitet i 2021 fortsat var på dagsordenen - både politisk og hos mange danskere. Det er en stor opgave at vende biodiversitetsnedgangen, og vi kan alle bidrage. Naturfonden bidrager bl.a. ved at gennemføre naturprojekter på egne arealer og ved at donere midler til en lang række projekter.

På Naturfondens 31 naturområder er der igen i år blevet udført en række meget forskelligartede tiltag. I foråret introducerede vi 10 visenter i Tofte Skov, som sammen med kronvildt og vildsvin understøtter de dynamiske processer i området. I Høstemark Mose er der udført nye tiltag for at genoprette hydrologien og i Aaby Mose er der blevet anlagt en vandtæt membran for at sikre, at vandet bliver inde på højmosen, som er helt afgørende for udviklingen af højmosen. Ved Filsø har vi skabt en korridor for kronvildtet, så det uforstyrret kan bevæge sig mellem forskellige naturarealer og som led i genetableringen af rovfiskebestanden i Søndersø er der

atter udsat små gedder. I Langø Plantage har vi fældet sitkagran på et mindre areal og genplantet med bl.a. eg og hjemmehørende buske som led i en langsom konvertering af skoven fra fremmede nåletræ mod løvtræ. Vi følger udviklingen på vores områder, og i foråret 2021 observerede vi f.eks. nye rekorder for tre arter af orkideer på Hulsig Hede, som steg markant i antal, og i Vejlerne fik sortterne efter fem mislykkede år flyvefærdige unger.

Naturfonden er villig til at indgå i projekter, hvor vi ikke kan forudse udviklingen eller slutresultatet. Det har vi blandt andet gjort i forbindelse med genopretningsprojektet ved Gyldensteen Strand, hvor flora og fauna har udviklet sig langsommere end forventet. Derfor har vi i samarbejde med forskere igangsat nye forsøg med introduktion af bl.a. ålegræs og udlagt sand for at forbedre tilstanden og opbygge vigtig viden til fremtidige projekter.

På bevillingssiden har Naturfonden i 2021 givet en række centrale donationer, som understøtter den nationale dagsorden for mere biodiversitet. Det drejer sig f.eks.

om projekter udført af Københavns Universitet og Aarhus Universitet. Førstnævnte gennemfører et projekt, som evaluerer resultater og erfaringer fra eksisterende helårsgræsningsprojekter for biodiversitet i Danmark og lægger en baseline for yderligere undersøgelser. Sidstnævnte gennemfører projektet 'Mere, bedre og større Natur i Danmark – Hvor, hvordan og hvor meget?', som benyttes i Det Nationale Naturråd til at prioritere indsatser for dansk biodiversitet. Desuden har Naturfonden støttet Naturmødet i Hirtshals til maj 2022, som sætter naturen og biodiversiteten på dagsordenen samt Biodiversitetssymposiet i København til juni 2022, som redegør for de nyeste forskningsresultater.

Det er et fokusområde for Naturfonden at skabe gode oplevelser for det stadig stigende antal besøgende på naturområderne. I 2021 lagde flere end 1.300.000 besøgende vejen forbi. Det gør vi bl.a. ved at etablere faciliteter og i Aaby Mose har vi indviet en ny udsigtsplatform, der med sin placering i højmosens kant og sine to etager giver mulighed for både at opleve højmosen på tæt hold på nederste etage og med et godt udsyn fra øverste etage. Vi har desuden påbegyndt en ny gang- og cykelsti

langs mosens sydlige del, og ved Råbjerg Mose er adgangsvejene blevet gjort lettere, idet der er etableret en lille parkeringsplads og en gangsti.

Vi samarbejder med eksterne rådgivere, kommuner, lokale naturråd og mange frivillige, der med stor erfaring, faglighed og begejstring hver dag arbejder for at bevare og udvikle naturen samt støtte de vilde dyr. Jeg vil gerne takke alle for den store involvering og opbakning, som vi er meget taknemmelige for.

Fortsat god læselyst med årsrapporten.

Hanne Haack Larsen

DIREKTØR, AAGE V. JENSEN NATURFOND

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021 for AAGE V. JENSEN NATURFOND.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til bestyrelsens godkendelse.

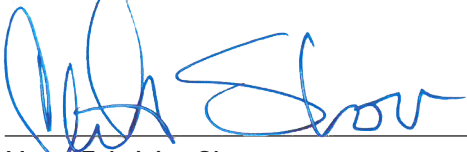
København, d. 9. maj 2022

DIREKTØR

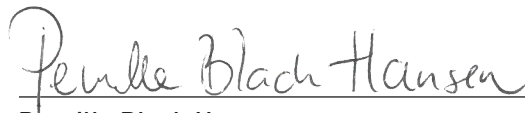

Hanne Haack Larsen

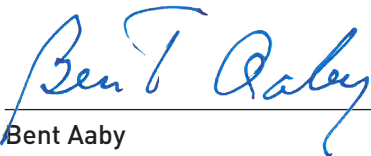
BESTYRELSE

Mette Fabricius Skov
Formand

Pernille Blach Hansen
Næstformand

Bent Aaby

Bertil From

Marianne Holmer

TIL BESTYRELSEN I AAGE V. JENSEN NATURFOND

KONKLUSION

Vi har revideret årsregnskabet for AAGE V. JENSEN NATURFOND for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

GRUNDLAG FOR KONKLUSION

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

REVISORS ANSVAR FOR REVISIONEN AF ÅRSREGNSKABET

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes.

Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen. Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet, eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 9. maj 2022

Grant Thornton

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 34 20 99 36

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jens Haugbyrd", written over a horizontal line.

Jens Haugbyrd
Statsautoriseret revisor
mne6161

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Allan Breiling", written over a horizontal line.

Allan Breiling
Statsautoriseret revisor
mne35809

PPH S+P
DJ
12
2011
M
SEB
2014

ALB

Gammel knudret bøg på Åbelø. Foto: Örjan Fritz

FONDSOPLYSNINGER

FONDEN AAGE V. JENSEN NATURFOND
Kampmannsgade 1, 6.
1604 København V

Telefon: 33 13 21 45
E-mail: natur@avjf.dk
CVR-nr.: 30 20 55 96
Stiftet: 29. december 2006
Hjemsted: København
Regnskabsår: 1. januar - 31. december

DIREKTION Direktør Hanne Haack Larsen

BESTYRELSE Advokat Mette Fabricius Skov, formand
Regionsdirektør Pernille Blach Hansen, næstformand
Professor Bent Aaby
Økonomidirektør Bertil From
Professor Marianne Holmer

REVISION Statsautoriseret revisor Jens Haugbyrd
Grant Thornton Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

PENGEINSTITUT Danske Bank

HJEMMESIDE www.avjf.dk

NATURFONDENS HOVEDAKTIVITET OG FORMÅL

Naturtilstanden i Danmark er udfordret, og der er derfor brug for, at alle gode kræfter arbejder sammen, hvis indsatsen for naturen skal nå et rimeligt niveau. Det kræver dog mange ressourcer at bevare, beskytte og udvikle naturen. Det ved vi i AAGE V. JENSEN NATURFOND, hvor vi over en lang årrække har arbejdet for naturens sag og i dag er den største private besidder af naturarealer i Danmark.

Fondens overordnede formål er naturens bevarelse og udvikling, samt de vilde dyrs beskyttelse i Danmark. Dette formål skal blandt andet søges opnået ved at erhverve, eje og drive naturarealer, at foretage og støtte genopretningsprojekter såvel i relation til de af Fonden ejede naturarealer som udenfor disse arealer, samt at yde støtte til forsknings- og formidlingsprojekter med tilknytning til bevarelsen og udviklingen af natur samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark.

Vores vision er at give alle i Danmark mulighed for at opleve en rig natur – i dag og i fremtiden.

Vores mission er at bevare, beskytte, udvikle og synliggøre danske naturværdier gennem samarbejde om vigtige naturprojekter.

Med udgangspunkt i visionen og missionen har vi en række værdier, som danner grundlaget for vores arbejde:

VI FORMIDLER

Vi mener, at kendskab til, indsigt i og forståelse for naturens rigdom er en forudsætning for, at naturværdier værdsættes.

VI VIL DEN RIGE NATUR

Vi foretager en aktiv naturforvaltning for at sikre en bedre tilstand i naturen. Vi arbejder for biodiversitet og mangfoldighed.

VI ER FORSKNINGSORIENTEREDE

Vi støtter forskning, som viser, hvordan naturindholdet og biodiversitet kan forbedres gennem monitoring og forvaltning. Vi vil vidensdeling og formidling af de opnåede resultater, og vi evaluerer vores projekter på basis af fakta.

VI BESKYTTER NATUREN OG SKABER BASIS FOR GODE NATUROPLEVELSER

Vi arbejder for plads til fri, naturlig dynamik i naturen. Vi skaber fremtidens rige naturoplevelser og størst mulige tilgængelighed på vores naturarealer.

VI ER NYSKABENDE

Vi er langsigtede, risikovillige og nyskabende.

VI VIL DIALOG OG KOMMUNIKATION

Vi skaber kendskab til indsatser for naturen og til de udfordringer, der knytter sig til at skabe rig natur gennem kommunikation.

VI SAMARBEJDER

Vi arbejder for at deltage i og formidle samarbejde mellem alle parter inden for naturbeskyttelse for at nå et fælles mål.

Naturfonden er ejer af 31 naturområder på i alt 19.300 ha, fordelt på 23 lokaliteter i hele Danmark. Vi har fokus på at øge naturværdien på arealerne, hvilket vi gør ved at beskytte, genoprette og forvalte natur med henblik på forøget biodiversitet. Vi har en driftsorganisation, som varetager den daglige forvaltning og drift af områderne, og som indgår i tæt samarbejde med forskere, specialister og lokale aktører.

Vi arbejder evidensbaseret og bygger vores forvaltning på den nyeste viden. Vi er ambitiøse på naturens vegne, arbejder langsigtet, og vi er villige til at afprøve nye forvaltningstiltag og dermed rykke grænserne for naturforvaltning.

Vi har fokus på at sikre gode naturoplevelser på naturområderne og bygger løbende nye faciliteter og formidler om naturen, så besøgende kan få gode naturoplevelser og øget viden om naturen.

Vi ønsker at have en betydende donorrolle og uddeler hvert år betydelige beløb til en lang række projekter.

Vi arbejder for at fremme den overordnede naturdagsorden og dermed styrke indsatsen for naturen, så derfor arbejder vi for at skabe en bredere indsats og et større engagement. Det gør vi blandt andet ved at indgå i forskellige typer samarbejde med det offentlige, andre fonde, etablerede organisationer og forskningsinstitutioner. Den brede indsats er nødvendig for at beskytte og fremme Danmarks store naturrigdom.

Levende Havs Kutter Anton, danner rammen om aktiviteter. Foto: Foreningen Levende Hav

Naturfonden opfylder formålet dels ved støtte til eksterne projekter og dels ved erhvervelse, etablering, genopretning, monitorering og drift af egne naturområder i Danmark.

De eksterne uddelinger har andraget i alt 34,3 mio. kr. Aktiviteter i form af projekter, omkostninger, køb og forbedringer vedrørende egne naturejendomme har andraget 34,8 mio. kr.

De samlede uddelinger udgør 69,1 mio. kr.

Naturfondens samlede aktiviteter 2021 er udførligt beskrevet i Vores 2021, som kan læses på fondens hjemmeside.

EKSTERNE UDDELINGER

HAVET KALDER

WWF VERDENSNAURFONDEN

På baggrund af en nytænkende og unik indsamling og præsentation af viden om Danmarks "tabte havnatur" vil WWF med HAVET KALDER-projektet iværksætte en indsats for den danske havnatur, som på mange måder når ud til den brede befolkning. Målet er, at danskerne skal vide, hvor meget natur i havet, som er mistet, men at der er meget vi kan gøre for at vende udviklingen.

UDVIKLING AF ØSTMØNSKE KALKOVERDREV - KLINTHOLM GODS. DELPROJEKT I LIFE ORCHID VORDINGBORG KOMMUNE

Etablering af nye kalkoverdrev og sammenhæng mellem Danmarks bedste kalkoverdrev. Projektet er et bredspektret biodiversitetsprojekt, der skal udvikle nye blomstrende kalkoverdrev og skabe sammenhæng mellem eksisterende overdrev på 111 ha. i kerneområdet for Danmarks mest artsrige overdrevsnatur. Projektet sikrer gunstig bevaringsstatus for overdrev og sikrer nye og eksisterende levesteder for en lang række truede overdrevsarter, heriblandt Danmarks allersidste forekomster af sortpletlet blåfugl og timian køllesværmer. Projektet indgår som et delprojekt i samarbejde med Naturstyrelsen Storstrøm, som udfører et tilsvarende projekt på 250 ha.

"ER VI GODE NOK PÅ BUNDEN?" - SPØGELSESGARN, BOMTRAWL OG DEN MARITIME FOLKEOPLYSNING FORENINGEN LEVENDE HAV

Levende Havs maritime folkeoplysning med miljøkutter Anton synliggør og dokumenterer de ødelæggelser af havnaturen, der følger med efterladte spøgelsesgarn og fiskeriet med bomtrawl. Det gøres ved at bringe de efterladte garn i land og gennem foto- og videodokumentation af de ødelæggelser, der følger i kølvandet på fiskeriet med bomtrawl monteret med kædemåtter. Folkeoplysningen foregår på havne med udstillinger, debatter og aktiviteter og en tilhørende målrettet medieindsats.

I Tofte Skov har vi nu Visenter som helårsgræssere. Foto: Jan Skrivers

PLANTELIVET PÅ DANMARKS GRAVHØJE - ET BOTANISK FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSPROJEKT HABITATVISION A/S

Dette er et forsknings- og formidlingsprojekt, som har til hensigt at undersøge, dokumentere og viderefremidle udviklingen af plantelivet på gravhøje gennem 30 år. Vegetationsdata, luftfotoanalyse og en række forklarende variabler anvendes til at udvikle en ny dansk standard for naturtilstandsvurdering af gravhøje. Samtidig skal projektet bidrage til formidling af viden om Danmarks biodiversitet, og til at forsyne fagpersoner med evidensbaserede forslag til forvaltning af gravhøje til gavn for både naturen og fremtidige generationer, samt udvikle et nationalt tilstandsvurderingssystem og nye anbefalinger til forvaltning.

GRÆSNING OG BIODIVERSITET - GRUNDLAG FOR GRÆSNINGSFORVALTNING INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB OG NATURFORVALTNING KØBENHAVNS UNIVERSITET I SAMARBEJDE MED STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM OG BIOSCIENCE AARHUS UNIVERSITET.

Græsning er et af værktøjerne til at bevare og øge naturområdets heterogenitet og dermed mulige levesteder for plante- og dyrearter. Helårsgræsning med heste og kvæg er de seneste år blevet implementeret flere steder i Danmark, men den empiriske viden om effekterne af helårsgræsning uden tilskudsfordring er dog begrænset. Derfor er der akut behov for at få belyst, hvordan forskellige græsningsregimer i tid og rum påvirker biodiversiteten på naturarealer. Projektet udfører en omfattende

kortlægning af effekter på biodiversitet i eksisterende helårsgræsningsprojekter og lægger en baseline ud for flere af disse og for nye projekter.

MERE, BEDRE OG STØRRE NATUR I DANMARK:
HVOR, HVORDAN OG HVOR MEGET?
CENTER FOR MAKROØKOLOGI, KØBENHAVNS UNIVERSITET
Hvor tilgodeser vi bedst biodiversiteten? Hvilke store sammenhængende naturområder er vigtigst? Hvor kan vi med fordel øge naturarealet? Hvad vil indsatsen koste? Disse vigtige spørgsmål vil blive besvaret gennem objektive databaserede analyser baseret på data for udbredelsen af ca. 2.000 landlevende arter og bl.a. udbredelsen af de danske naturtyper, placeringen af lavbundslande og eksisterende økonomiske data. For at sikre en optimal og omkostningseffektiv indsats for biodiversiteten i Danmark vil dette projekt levere et opdateret, vidensbaseret prioriteringsgrundlag på national skala.

AUTOMATISK INSEKTMONITERING PÅ FONDENS
AREALER - NATSOMMERFUGLE SOM EKSEMPEL -
UDVIKLING AF EN INTERNATIONAL STANDARD.
VED TOKE HØYE, AARHUS UNIVERSITET, KALØ
Projektet implementerer et billedbaseret insektovervågningssystem med fokus på natsommerfugle på udvalgte af Naturfondens områder og vurderer metodens anvendelighed til brug for en bredere biodiversitetskortlægning og -overvågning. Data vil belyse betydningen af naturtilstand og habitattype og vejrforhold. Projektet sker i et bredt internationalt samarbejde

Aftenstemning fra Naturmødet. Foto: Hjørring Kommune

med henblik på indførelse af internationale standarder for overvågning af natflyvende sommerfugle.

BIODIVERSITETSSYMPOSIET 2022

CENTER FOR MAKROØKOLOGI, KØBENHAVNS UNIVERSITET

Her præsenteres de nyeste forskningsresultater indenfor biodiversitet. Siden 2011 har Aarhus og Københavns Universiteter afholdt biodiversitetssymposier hvert andet år. I 2021 måtte symposiet aflyses på grund af Corona-epidemien, og derfor gennemføres det 6. Biodiversitetssymposium i juni 2022 på Københavns Universitet for 4-500 tilmeldte. Symposiet finansieres sammen med 15. Juni Fonden og livestreames i samarbejde med Naturmødet.

DEER-HEALTH - THE SCIENTIFIC BASIS FOR USING HAIR AS A NON-INVASIVE TOOL TO MONITOR DEER HEALTH.

AARHUS UNIVERSITET, ROSKILDE

Bedre og billigere monitoring af vildtets sundhed. Projektet vil evaluere, om og hvordan hår kan anvendes som en pålidelig og ikke invasiv diagnostisk metode til vurdering af sundheden hos kronvildt og dåvildt i Danmark. En række vævsprøver, indsamlet fra kronvildt i Lille Vildmose og Jægersborg Dyrehave og dåvildt fra Æbelø og fra Jægersborg Dyrehave vil blive analyseret for biokemiske niveauer ved hjælp af 'state-of-the-art' iCap TQ-ICP-MS-teknik. Sammenhængen mellem de enkelte stoffers koncentration på tværs af vævene vil blive målt og sammenlignet for både trivelige og utrivelige individer, og vurderet ud fra inflammationsmarkører og parasitbelastning.

NATURGENOPRETNING I KYSTZONE OG STRANDENG MED MILJØ – OG KLIMAEFFEKT.

LIFE-PROJEKT VED LIMFJORDSRÅDET M.FL.

Stort LIFE-projekt, der skal genskabe tabt marin natur. Projektet vil blive etableret i Limfjorden, Mariager Fjord/Kattegat og nordkysten af Fyn på i alt 4 lokaliteter. I projektet vil den dynamiske kystzone mellem land og vand blive genoprettet. På land vil der blive reetableret ferske enge og strandenge i overgang med loer og laguner til lavvandede fjord-/havområder, hvor tidligere tiders ålegræsbede genoprettes. Udenfor ålegræsbedene genskabes holme og stenrev, som vil sikre imod erosion og sedimenttransport. Herudover etableres muslingebanker og nye områder for den hjemmehørende europæiske østers, som er stærkt truet.

NATURMØDET 2022

HJØRRING KOMMUNE

Efter to år med virtuelle møder bliver Naturmødet 2022 fysisk. Der forventes i år flere end 30.000 deltagere. Indhøstede erfaringer benyttes til at eksperimentere med det virtuelle hybridformat for at øge interaktionen mellem publikum og debattørerne, for livestreaming og for at videreudvikle Naturmøde-app'en. Desuden vil Naturmødet være aktivt en større del af året ved særlige events som fx Biodiversitetssymposiet 2022.

Naturgenopretning i Kystzone og strandeng - her Mågerodde. Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

LORT ER DET NYE SORT – BILLER I GØDNING STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM

Kortlægning og betydning af billernes forunderlige verden i dyrs afføring. Det er vedtaget at udlægge 15 naturnationalparker, som skal genforvildes med store græssere, sammen med et væld af mindre græsningsprojekter, som vil betyde tilførsel af gødning og være til gavn for de gødningslevende insekter. I Danmark kendes 250 billearter tilknyttet gødning, hvor næsten halvdelen er rødlistet. I projektet kortlægges gødningsfaunaen, og der udvikles et baseline datasæt for at lette billearternes identifikation og tilgængelighed samt en plakat til identifikation. Gødningsbiller og deres fund præsenteres i Danmarks BilleBank og Arter.dk. Formålet er at skabe fascination, inspiration og forståelse for værdien af dette samfund af vigtige nedbrydere i naturen.

NYT VÅDOMRÅDE FOR TRUEDE ENGFUGLE PÅ JUVRE ENGE, RØMØ

RAVNHØJ CONSULT V/JESPER TOFFT

Ved Juvre på det nordlige Rømø anlægges en stor sø på 9 ha på en græsningseng, og det meste af den opgravede jord skal anvendes til udbygning/repairation af havdiger. Samtidig designes søen, så den bliver mest mulig natur- og fuglevenlig med en række øer, tanger, bugter, lavvandsområder mv. Desuden anlægges 8 lavvandede småsøer. Hele det 21 ha store engområde indhegnes med et rovdysikkert hegn, da prædationstrykket fra især ræv er stort. Effekten af tiltag på fuglelivet vil blive monitoreret.

VIDEREUDVIKLING AF ROSKILDE OPLEVELSESHAVNS - ÅBEN FORMIDLING 2022-2023

ROSKILDE OPLEVELSESHAVN

Etablering af nye udstillinger og pop-up events. Formålet med dette projekt er at videreudvikle Roskilde Oplevelseshavns åbne formidling og nå ud til flere børn, unge og voksne i perioden 2022-2023. Der tilbydes gratis formidling, gode oplevelser og våde fødder, samtidig med, at bevidstheden øges om, hvorfor vi skal passe på vores fjordnatur. Der tilbydes gratis pop-up events, og udstillingerne får et betydeligt løft.

BIODIVERSITETSKRISEN - FRA VIDEN TIL HANDLING DET DANSKE IPBES KONTOR

Spritny viden om biodiversitetskrisen. Projektet udvikler og introducerer nyt undervisningsmateriale til gymnasieskolen om biodiversitet og økosystemtjenester baseret på nationale og globale konsensusrapporter. Det er afgørende, at lærere og elever får adgang til den nyeste viden, som også er relevant for mange andre interessenter. Det er vurderingen, at der er momentum blandt de unge til også at tilegne sig sådan information. Biodiversitet indgår som kernestof i biologiundervisningen i gymnasiet, men "biodiversitetskrisen" er endnu ikke kernestof. Dette forhold vil projektet ændre med det udarbejdede materiale.

Krondyr ved Ovstrup Hede. Foto: Carl Skovbjerg Johnsen

NATUR FOR ALLE - TILGÆNGELIGHEDSMÆRKNING AF NATURSTIER

VIDENSCENTER OM HANDICAP

National mærkningsordning af naturstier for folk med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Alle mennesker skal have mulighed for at komme ud i og opleve glæden ved naturen. Det er desværre ikke let for mennesker med funktionsnedsættelser. Der findes nemlig ikke samlet information om tilgængelige naturoplevelser. Videncentret vil derfor i et samspil mellem lodsejere og mennesker med forskellige typer funktionsnedsættelser udvikle en økonomisk selv bærende mærkningsordning af tilgængelige naturstier og faciliteter via ny digital platform. Projektet er suppleret med en frivillig frontløberordning, som skal være med til at styrke aktiviteter og naturformidling til målgruppen. Naturfonden stiller egne arealer til rådighed.

UDSTILLINGEN 'DANSKER MED ULVE'

NATURHISTORISK FORENING AARHUS

Ny udstilling lærer danskere mere om ulven. Naturhistorisk Museum Aarhus har siden 2013 i samarbejde med Aarhus Universitet forsket og indsamlet data og viden om ulve i Danmark. Formålet med projektet er at lave en tværfaglig ulveudstilling med tilhørende formidlingsaktiviteter og events, der aktiverer naturvidenskab og kulturhistorie i et nationalt og samfundsmæssigt perspektiv. Initiativet skal engagere danskerne og gøre os i stand til bedre at forstå hinanden – ved at forstå dyret og det, ulven gør ved os – biologisk, evolutionært og kulturelt. Udstillingen er en

vandredstilling som kommer forbi Holstebro og København.

KRONVILDT - VIDEN, VÆRDIER & VÆRKTØJER – FORLÆNGELSE AF PROJEKT TIL APRIL 2023

AARHUS UNIVERSITET, KALØ - AFDELING FOR FAUNA-ØKOLOGI

Hvordan skabes en bæredygtig krondyrforvaltning? I samarbejde med lokale lodsejere og jægere omkring Ovstrup Hede og disses egne værdier og erfaringer, søger projektet at skabe nogle fælles visioner og løsningsforslag til en bæredygtig kronvildtforvaltning i lokalområdet. Projektet er et dialog- og læringsprojekt, hvor deltagerne i fællesskab, og i erkendelse af, at kronvildtet er en fælles resurse, undersøger mulighederne for at etablere et frivilligt samarbejde omkring kronvildtforvaltningen. Dette sker ved en løbende udveksling af erfaringer, inddragelse af ny viden, indsamling af data, samt ved afprøvning nye praksisser. Målet er, at lodsejerne indgår aftale om en bæredygtig forvaltningsplan for kronvildt omkring Ovstrup Hede.

LAST CALL FOR RESTORING HABITATS OF THE BALTIC PROPER HARBOUR PORPOISE

AARHUS UNIVERSITET, DEPARTMENT OF BIOSCIENCE, SECTION FOR MARINE MAMMAL RESEARCH

Marsvinet er en nøgleart for økosystemer i Østersøen. SAMBAH II LIFE skaffer den viden, der skal til for at genskabe og sikre tabte habitater for det udryddelses- truede Østersømarsvin. Det sker ved fælles indsats fra

Ovstrup Hede. Dronefoto: Torben Ebbensgaard COWI

landene omkring Østersøen i et seks-årigt EU LIFE-projekt, der skal klarlægge, hvor de mest sårbare habitater er ift. risikofaktorer som fødemængde- og kvalitet, fiskeri, bifangst og undervandsstøj. Bestanden overvåges samtidigt for at kortlægge de mest sårbare habitater og perioder. På den måde vil projektet frembringe en holistisk vurdering af artens status og de konkrete forvaltningstiltag, der skal sikre populationens overlevelse.

UDVIKLING AF SYSTEM TIL AUTOMATISK OPTÆLLING AF VANDFUGLE OG HJORTEVILDT PÅ DRONEBILLEDER

AARHUS UNIVERSITET, KALØ, SEKTION FOR FAUNAØKOLOGI

Aarhus Universitet har siden 2017 udviklet metoder til droneovervågning af ynglende vandfugle og hjortevildt. De nye metoder er tidsbesparende i felten, giver bedre data og forstyrrer mindre end traditionelle optællinger. Den efterfølgende optælling fra dronebilleder er til gengæld tidskrævende, da dette gøres manuelt. I samarbejde med Alexandra Instituttet udvikles et system ved hjælp af deep learning, der automatisk kan lokalisere og artsbestemme dyr på billeder. Systemet forventes at kunne nedsætte tidsforbruget med 90% og gøre droneovervågning billigere og mere udbredt.

Arbejdet med den nye gang- og cykelsti ved Aabybro, skrider fremad. Foto: Niels Dahlin Lisborg

PROJEKTER

AABY MOSE

INDVIELSE AF NY UDSIGTSPLATFORM

I 2021 blev indviet en ny, stor udsigtsplatform ved Aaby Mose (se fotos side 4-5 og 23). Platformen er beklædt med corten-stål, der får en smuk rustrød farve, som falder godt i spænd med højmosens egne farver. Sammen med Jammerbugt Kommune, indbudte naboer, lodsejere og interessenter kunne vi i fællesskab fejre og markere åbningen af den nye platform den 29. juni. Platformen giver et flot kig ud over højmosen – også for kørestolsbrugere. På parkeringspladsen ved platformen er der opsat borde og bænke, og stedet har allerede udviklet sig til et populært udflugtsmål.

NY STI

I 2021 er der også taget hul på anlægget af en ny gang- og cykelsti langs Damvej i mosens sydlige del. Det er tanken, at stien på sigt skal forbinde Aabybro med den store p-plads og udsigtsplatformen på Damvej via stisystemet i Aaby Skov. Derved skabes gode adgangs- og oplevelsesmuligheder til området, hvor det bliver muligt at cykle og vandre langs mosen. Selve stien ventes klar til åbning i efteråret 2022.

NY VANDTÆT MEMBRAN

Langs højmosens sydlige ende er der i 2021 også anlagt en vandtæt membran, der løber langs en stor del af den nye sti ved Damvej. Membran og dæmning følger desuden vestranden af højmosen et stykke mod

nord. Membranen er skjult i en lille dæmning dækket af mosetørv. Allerede straks efter anlægget viste tiltaget en tydelig effekt. Vandet begyndte at stuve op langs indersiden af membranen.

FILSØ

TILKØB AF EJENDOM

Omkring årsskiftet erhvervede vi en ejendom på Filsøvej i det sydøstlige hjørne af Filsø. Det har i flere år været et ønske at kunne skabe en forbindelse for krondyrene mellem Petersholminddæmningen og Naturstyrelsens store plantager mod syd ned mod Grærup Langsø. Hermed er skabt et område, hvor krondyrene ikke forstyrres eller efterstræbes, og som de vil bruge som vejen mellem syd og nord i deres vandring. Den nye ejendom rummer samtidig et stort naturpotentiale for fattigkær og ekstremrigkær med sjældne planter og insekter, da der findes kalkrig jord med trykvand.

STATENS KUNSTFOND OG NATURRUM FILSØ

Et stort lyspunkt og en dejlig anerkendelse for Naturfonden og alle, der elsker Filsø, var da Statens Kunstfond udpegede Filsø besøgscenter ved ellipsen som et sted, hvor det var lykkedes at "retablere natur- og menneskeskabt skønhed i forening".

AFKLARING AF ÅRSAGER TIL FISKEDØDSHÆNDELSE

For at kunne undgå gentagelser af fiskedøden i Sønder sø har Københavns Universitet i samarbejde

Moderfisk fanget ved Filsø lige før legen. Foto: Thies Kragh

med Varde Kommune og den lokale Landboforening gennemført en oplandsanalyse, der kortlægger og afgrænser, hvor i oplandet uomsat organisk materiale kommer fra. En løsning kunne være at lade dræne fra de mest belastende områder udmunde i et sumpet område i stedet for direkte i søen. Fonden afventer nu et udspil fra Varde Kommune, som er i dialog med landboforeningen.

UDSÆTNING AF ROVFISK - SIKRING AF SØERNES ØKOSYSTEM

For at genskabe et sundt økosystem med rovfisk som kan holde de mange skaller i skak, er der i 2019 og i 2020 udsat et antal gedder i Søndersø. Denne udsætning er fulgt op med 8.000 små gedder, hvilket vil blive gentaget i 2022. Vores mål er en genetablering af balancen i fiskebestandens artssammensætning, så vi igen får klart vand.

LILLE VILDMOSE

UDSÆTNING AF VISENTER

En meget stor begivenhed var, da 10 visenter i april måned blev sat ud i Tofte Skov, som en del af LIFE Open Woods projektet. Dyrene er faldet godt til. Af genetiske hensyn tilføres i starten af 2022 yderligere visenter fra Merritskov under Knuthenborg. Det bliver særdeles spændende at følge dyrebestandens udvikling og den indvirkning, som visenterne har på udviklingen i området.

AFVIKLING AF SITKA-BEVOKSNINGER – BEKÆMPELSE AF OPVÆKST

Afviklingen af større sitkagranbevoksninger i Tofte og Høstemark Skove er fortsat 2021. Der er en omfattende udfordring med selvsået sitkaopvækst på rydninger og andre åbne arealer. Der er indhøstet gode erfaringer med brug af ild som instrument i naturplejen, til bl.a. at nedkæmpe de selvsåede sitkagran på rydninger og i løvskov og til foryngelse af græs- og urtevegetationen.

RO OG ROVDYR

I drøftelserne om benyttelse og beskyttelse er der en stigende erkendelse af, at det kræver større rum med ro fra mennesker, for at økosystemernes toppredatorer finder områder attraktive. Tofte og Høstemark tilbyder den ro, som få andre steder i Danmark - og har en række toprovdyr: 3 par ynglende kongeørne, 2 par havørne og senest er tilkommet 1 par stor hornugle samt ulv og Guldsjakal - for at nævne nogle.

RÅBJERG MOSE

PARKERINGSPLADS OG ADGANG

For at gøre offentlighedens adgang nemmere til Naturfondens arealer i Råbjerg Mose er der blevet etableret en lille P-plads ved Blæsbjergvej nord for Store Rød. Herfra er der adgang til fods til naturarealerne via en øst-vestgående sti langs kreaturhegnet, og ud til rimme-doppe landskabet. Stien er sikret med spang over grøfterne.

Dagpåfugløjede Foto: Lars Malmborg

HELÅRSGRÆSNING OG FLERE BLOMSTER

En ny dyreholder har i år overtaget afgræsningen af Naturfondens hegnede arealer i Råbjerg Mose ved Store Rød. Et lille antal kreaturer af racen skotsk højlandskvæg skal græsse hele året, og i perioder vil der også være nogle få konik-hestene på arealerne. Det vil betyde et markant lavere græsningstryk, som gerne skulle medføre bedre vækstbetingelser for forskellige blomstrende planter - specielt for nye bestande af djævlsbid, som er foderplante for sommerfuglen hedepletvinge.

SØHOLT STORSKOV

SOMMERFUGLE OG LYS

Butterfly Conservation Denmark har i foråret overvåget sjældne sommerfuglebestande i området og afleveret en rapport med anbefalinger til aktiv sikring af de truede bestande af især sortpletet bredpande og rødlig perlemorsommerfugl, som er tæt på at uddø i Danmark. Der var desværre et fald i disse truede bestande i 2021 – primært som følge af det meget kolde og fugtige forår. Vigtigt for de skovlevende sommerfugle er, at der er mange og forbundne lysninger, hvor varme akkumuleres. Derfor er der i det tidlige forår og i efteråret ryddet og tyndet nåleskov flere steder, fjernet førne, etableret lysåbne korridorer langs med udvalgte veje i alle skove, samt ved slåning af flere lysninger. Der er gennemført forsøg med afskrabning af førnelag i afdrænte nålebevoksninger for at få en naturlig vegetation op.

VEJLERNE

FØRVALTNING FOR BIODIVERSITET

Aarhus og Aalborg Universiteter afleverede i år et stort forskningsprojekt "Udvikling af en forvaltningsstrategi, der tilgodeser hele økosystemet i De Østlige Vejler" - 186 siders videnskabelig rapport og en læsevenlig pixiudgave på 20 sider. Slutrapporten konstaterer en voldsom negativ ændring i sø-økosystemer som følge af tilførsel næringsstoffer fra animalsk produktion uden for Vejlerne. Samtidig konstateres også nye og spænd-ende dynamikker – bl.a. som følge af en øget bestand af kronvildt, som skaber nye levesteder for ynglefugle og de større bestande af gæs. Rapporten rummer en lang række konkrete anbefalinger til forvaltningen af flora og fauna med særligt fokus på vådområderne, rørsumpene og engene. Rapporten giver samtidig bud på løsninger til flere af de udfordringer, vi arbejder med i forvaltningen.

ÆBELØ

BASELINEMONITERING

I 2021 har Københavns Universitet med hjælp af konsulenter foretaget en basismonitering på Æbelø med henblik på at dokumentere nuværende biodiversitet og vegetationsstruktur. Moniteringen skal ikke mindst belyse effekterne af det nuværende græsningstryk på biodiversitet, skovens foryngelse, mikroklima samt førne- og jordbundsforhold. Resultaterne kan bl.a. bruges til at kommunikere nuværende naturværdier, justere forvaltningen, og tjene som reference for udviklingen i biodiversiteten fremover.

Den nye platform ved Aabymose. Foto: Jan Skriver

HOVED- OG NØGLETALSOVERSIGT

Naturfondens hovedtal, t.kr.	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsætning	14.150	14.775	13.219	16.903	13.027
Bruttoresultat	-21.121	-24.387	-24.948	-18.367	-15.611
Resultat før finansielle poster	40.122	27.521	75.867	37.137	235.450
Finansielle poster	296.037	110.882	224.591	7.913	75.824
Årets resultat	271.650	116.654	268.274	54.382	261.970
Naturejendomme, kostpris	817.791	812.573	720.505	709.192	673.669
Naturejendomme, regnskabsmæssig værdi	338.063	340.913	256.532	252.452	223.248
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	8.514	93.937	12.331	36.657	15.721
Aktiver i alt	2.633.391	2.341.210	2.241.702	1.983.949	1.997.558
Egenkapital	2.337.080	2.091.063	1.999.860	1.776.033	1.777.207
Eksterne uddelinger, netto	30.856	19.797	44.447	55.556	77.108
Interne uddelinger	34.780	124.652	42.401	64.695	37.839
Uddelinger i alt	65.636	144.449	86.848	120.251	114.947
Naturfondens nøgletal					
Egenkapitalens forrentning	12.3%	5.7%	14.2%	3.1%	17.1%
Soliditetsgrad	88.7%	89.3%	89.2%	89.5%	89.0%
Gennemsnitlig antal medarbejdere	15	13	12	13	13

Hovedtal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens gældende version af "Anbefalinger & Nøgletal".

Egenkapitalens forrentning beregnes som: Årets resultat i procent af gennemsnitlig egenkapital.

Soliditetsgrad beregnes som: Egenkapital i procent af aktiver i alt.

ØKONOMISKE FORHOLD

UDVIKLING I AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Udvikling i aktiviteter

Naturfonden har i 2021 uændret beskæftiget sig med aktiviteter i form af drift og genopretningsprojekter samt de vilde dyrs beskyttelse på Naturfondens naturarealer. Endvidere har Naturfonden støttet tilsvarende aktiviteter udenfor Naturfonden, herunder til forsknings- og formidlingsprojekter.

Udviklingen i økonomiske forhold

Årets resultat er opgjort til et overskud på 271.650 t.kr. mod 116.654 t.kr. i 2020.

Årets nettoomsætning var på niveau med ledelsens forventning og med tidligere år, hvorimod omkostningsniveauet på naturejendommene var lavere end forventet. Det skyldes, at det igen i 2021 var nødvendigt at udskyde vedligeholdelsesprojekter, hvor det kunne gøres uden negative konsekvenser for området. Det skyldes især vanskeligheder ved at skaffe både materialer og håndværkere til at udføre opgaverne.

Dermed er bruttoresultatet ved drift af naturområderne højere end forventet ved årets begyndelse.

Til understøttelse af driften, uddelinger samt fortsat udvidelse af naturejendommene råder Naturfonden over en investeringsformue. Formuen investeres direkte eller via aftaler med porteføljemanagere i værdipapirer og fast ejendom. Risikorammen er relativt konservativ, da der løbende er behov for betydelige udbetalinger til drift af naturprojekterne. Investeringerne spredes såvel geografisk som på forskellige aktivklasser. Udgangspunkt for investeringsstrategien er, at Naturfonden foretager uddelinger i danske kroner. På grund af det historisk lave renteniveau er der, alt andet lige, behov for en større investeringsformue, samt for at investere i mere risikofyldte aktier end tidligere for at kunne foretage de samme uddelinger.

På værdipapirmarkedene var udviklingen i 2021 fortsat præget af historisk høje udsving, primært forårsaget af usikkerhed omkring påvirkningen af coronavirus (SARS-CoV-2) pandemien. Året startede med fald, som dog blev vendt til betydelige stigninger hen over sommer og efterår.

Årets finansielle resultat afspejler udviklingen i 2021 i de finansielle markeder. Fondens investeringer i både fast ejendom og værdipapirer påvirkede fondens resul-

tat i en positiv retning. De finansielle poster opgøres for 2021 samlet set til en indtægt på 296.037 t.kr. mod 110.882 t.kr. for 2020. Hertil kommer et positivt nettoresultat fra Naturfondens direkte ejede erhvervsudlejningsejendom på 5.132 t.kr.

Der er i 2021 uddelt 34.272 t.kr. til eksterne modtagere. Med fradrag af tilbageførslers for tidligere meddelte uddelinger på 3.416 t.kr. udgør årets eksterne uddelinger netto 30.856 t.kr.

Naturfondens samlede aktiver er ved udgangen af regnskabsåret øget med 292.181 t.kr. til 2.633.391 t.kr. Der er ikke investeret i nye naturområder i 2021, og stigningen i aktiver stammer således fra de førortalte gevinster på finansielle anlægsaktiver og investeringer.

Årets resultat med fradrag af årets eksterne uddelinger og valutakursreguleringer øger Naturfondens egenkapital med 246.017 t.kr. til 2.337.080 t.kr. Uddelingsrammen er uændret 150.000 t.kr.

EVENTUEL USIKERHED VED INDREGNING OG MÅLING

Det er ledelsens vurdering, at der ikke er særlige usikkerheder vedrørende indregning og måling.

DEN FORVENTEDE UDVIKLING

For 2022 forventer Naturfonden en nettoomsætning, som er lavere end tidligere år. Det skyldes, at skovning af naturområder i forbindelse med naturgenopretning er ved at blive afsluttet i overensstemmelse med områdernes forvaltningsplaner.

Der forventes samtidig højere omkostninger vedrørende Naturfondens naturejendomme. Det gælder især større vedligeholdelsesarbejder og nye projekter, som var planlagt til udførelse i 2020 og 2021, men som er udskudt til 2022.

Driften af Naturfondens investeringsejendom forventes niveaumæssigt at være uændret.

Afkast af Fondens investeringer i 2022 afhænger af udviklingen i verdensøkonomien, som på tidspunktet for årsrapportens afslutning er inde i en særdeles turbulent periode. Først skubbede pandemien verdensøkonomien ud i recession. De negative vækstrater i husholdningerne og virksomhederne blev dog udlignet via lempelser i finans- og pengepolitik.

Senest har krigen i Ukraine påvirket verdenshandelen og de finansielle markeder. Inflationen er skudt voldsomt i vejret, især på energiområdet, og forbruget er nedadgående. Dette forventes at give anledning til en sektorforskydning i det forventede afkast på de finansielle markeder. Konsekvensen for Naturfondens værdipapirportefølje er i skrivende stund usikker.

Samlet set budgeteres et 2022 resultat før skat i niveauet 80-95 mio. kr., som i væsentlig grad er afhængig af størrelsen af det finansielle afkast, der baseres på porteføljevalternes forventning om 3-5%. Fonden forventer at uddele 40-50 mio. kr. til eksterne projekter i 2022.

FONDENS VIDENSRESSOURCER

Medarbejderne er en meget væsentlig ressource, og det er vigtigt at fastholde og tiltrække dygtige og engagerede medarbejdere. Vi har fokus på medarbejdernes forventninger til trivsel, medindflydelse og udvikling.

AAGE V JENSEN NATURFOND arbejder langsigtet og vi igangsætter en lang række tiltag, hvis fulde resultat ofte først vil kunne ses om mange år. Udvikling af naturen er kompleks, og der findes ikke en standardmetode. Derfor har vi konstant fokus på at følge den kortsigtede udvikling i de tiltag, vi igangsætter, for at lære i forhold til de langsigtede effekter. Vi er nytænkende i vores forvaltning og arbejder evidensbaseret. Vi samarbejder bredt med mange forskellige aktører.

Det kræver særlige kompetencer hos den enkelte medarbejder i Naturfonden altid at være på forkant med den nyeste forskning og praksis samt at sikre inddragelse af kompetente samarbejdspartnere. Naturfondens faste medarbejderstab har et højt fagligt niveau og stor erfaring indenfor deres respektive felter. Medarbejdernes faglige kompetencer udvikles løbende via samarbejde med eksterne specialister og fagfolk samt via implementering af resultater fra forskningsprojekter i den daglige forvaltning.

SÆRLIGE RISICI

Valutarisici

3% af fondens finansielle anlægsinvesteringer er foretaget i USD, hvor valutarisikoen ikke er afdækket. Fonden er således eksponeret overfor udsving i USD-kursen. Baseret på værdierne ved udgangen af 2021 vil en 5% stigning eller et fald i valutakursen på USD isoleret set medføre positiv eller negativ påvirkning af fondens egenkapital med 3,4 mio. kr.

Renterisici

Ejendomsrelaterede udlejningsselskaber udgør 22% af fondens samlede finansielle anlægsinvesteringer. Det medfører eksponering overfor ændringer i renteniveau idet der i de underliggende dagsværdiansættelser indgår et afkastkrav, der fastsættes vha. aktuelle markedsrenter. Stigende renteniveau vil således medføre faldende dagsværdier og modsat ved faldende renteniveau. Baseret på værdierne ved udgangen af 2021 vil en stigning i afkastkrav på 0,5 procentpoint medføre en negativ påvirkning af fondens egenkapital med 89,0 mio. kr. Modsat vil et fald i afkastkrav på 0,5 procentpoint have en positiv påvirkning af fondens egenkapital med 119,7 mio. kr.

NATURFONDENS PÅVIRKNING AF DET EKSTERNE MILJØ

AAGE V JENSEN NATURFONDs formål er naturens bevarelse og udvikling, samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark. Derfor er Naturfondens aktiviteter målrettet langsigtet bevarelse og genopretning af naturen, hvilket er beskrevet andetsteds i denne rapport. En række af vores naturprojekter har ligeledes i nogle tilfælde en klimapositiv effekt fx. i form af lagring af drivhusgasser. Den største effekt er via Naturfondens ejerskab og genopretning af en række højmoser (Tofte Mose, Høstemark Mose, Portlandmosen, Aaby Mose). Højmoser indeholder meget store mængder CO₂ – og genopretningen af dem har en stor positiv klimaeffekt. Der findes i Danmark ca. 4.000 ha højmose. Naturfonden ejer og forvalter over halvdelen af dette areal. Naturfonden ejer og forvalter også en lang række VMP (Vandmiljøplan)-projekter, som sikrer tilbageholdelse af kvælstof. Dette sker bl.a. i Vilsted Sø, Bundsø, Mjels Sø, Vitsø og Filsø.

Naturfondens skove er FSC (Forest Stewardship Council) og PEFC (Program for the Endorsement of Forest)-certificerede. Med skovcertificeringerne dokumenterer vi, at forvaltningen og driften lever op til krav og retningslinjer for bæredygtig skovdrift som defineret i de såkaldte FSC og PEFC-Skovstandarder. Naturfonden har en indkøbspolitik, der sikrer, at der indkøbes certificerede træprodukter; konstruktionstræ, hegnsplæ, papir, træpiller, mv. Naturfondens mange foldere og tryksager bliver trykt med det 100 procent biologisk nedbrydelige produkt PurePrint på et trykkeri, som er Cradle-to-Cradle certificeret.

NATURFONDENS FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSAKTIVITETER

AAGE V JENSEN NATURFOND understøtter forskningsaktiviteter på to primære måder. Vi stiller vores naturområder til rådighed for forskere, og på mange af vores ejendomme har vi indrettet boliger, hvor forskerne kan bo og holde møder i forbindelse med feltarbejdet. Derudover donerer vi betydelige beløb til forskning, hvilket for eksempel kan beskrives ved, at vi i år har støttet 33 forskellige forsknings- og studenterprojekter med 34 personer fordelt på: 4 BSc, 19 MSc, og 11 Ph.D. Dette svarer til 35.352 timers forskning i år.

I Naturfonden arbejder vi løbende for at udvikle vores tilgang til forvaltning af vores områder, hvilket gøres i samarbejde med forskere og eksterne rådgivere.

BEGIVENHEDER EFTER REGNSKABSÅRETS UDLØB

Efter regnskabsårets udløb er verdensøkonomien fortsat inde i en turbulet periode, som skyldes både COVID-19 pandemien og krig i Ukraine. De kort- og langsigtede konsekvenser for renteniveau, inflation og aktiekurser er usikre og følges nøje af Naturfondens formueforvaltere.

Ved udgangen af første kvartal 2022 er fondens finansielle stilling isoleret set forringet med niveaumæssigt 126,2 mio. kr., heraf negativt afkast på 104,6 mio. kr. vedrørende porteføljepapirer og uden hensyntagen til afkast af fondens private equity investeringer, for hvilke der ikke foreligger aktuelle oplysninger.

REDEGØRELSE FOR UDDELINGSPOLITIK

Ifølge vedtægterne er fondens formål:

”Fonden er en almennyttig fond, hvis formål er naturens bevarelse og udvikling, samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark.”

Dette skal blandt andet søges opnået ved:

- at erhverve, eje og drive naturarealer.
- at foretage og støtte genopretningsprojekter såvel i relation til de af Naturfonden ejede naturarealer som udenfor disse arealer.
- at yde støtte til forsknings- og formidlingsprojekter med tilknytning til bevarelsen og udviklingen af natur, samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark.

Støtte til de anførte formål kan ydes såvel i form af aktiviteter i Naturfondens eget regi som i form af kontante udlodninger, lån m.m. til modtagere udenfor Naturfonden.”

Størrelsen af de samlede eksterne uddelinger sker under hensyntagen til Naturfondens erhvervsmæssige virksomhed og økonomi ved fastlæggelse af en årlig ramme, inden for hvilken uddelinger foretages. Fondsbestyrelsen har i 2021 foretaget uddelinger fire gange. Støtten kan ydes til såvel enkeltpersoner som organisationer og projekter, i form af såvel enkeltstående som længerevarende støtte.

Naturfonden udvælger projekter under hensyntagen til vores tre strategiske indsatsområder, som

- FORBEDRER - øger naturværdier i dansk natur
- PÅVIRKER - fremmer en naturdagsorden
- IVÆRKSÆTTER - igangsætter, støtter og driver aktiviteter samt indgår i stærke partnerskaber

DER ER I REGNSKABSÅRET 2021
FORETAGET UDDELINGER INDENFOR
NATURFONDENS FORMÅL PÅ I ALT

69 MIO. KR.

Bestyrelsen skal sammensættes således, at den på en effektiv og fremadrettet måde er i stand til at varetage sine ledelsesmæssige opgaver, herunder de strategiske opgaver. Bestyrelsen bør være i besiddelse af naturforvaltningsmæssige og økonomiske kompetencer, herunder regnskabs- og investeringsmæssig forståelse. Samtidig skal bestyrelsen være en konstruktiv og kvalificeret sparringspartner for den daglige ledelse. Hvert enkelt bestyrelsesmedlem bør være bredt funderet.

To medlemmer, hvoraf det ene skal besidde en naturfaglig universitær baggrund, udpeges af bestyrelsen efter indstilling fra et indstillingsudvalg. Et medlem, som skal nyde bred samfundsmæssig anerkendelse og have naturfaglig interesse, vælges af bestyrelsen ved almindelig stemmeflertal. Et til to medlemmer udpe-

ges af Aage V. Jensen Charity Foundation. Bestyrelsen udfærdiger ved hvert nyvalg en oversigt over, hvilke kompetencer det/de nye bestyrelsesmedlem/medlemmer forudsættes at have.

Medlemmerne sidder for en periode på fire år med mulighed for genudpegning. Genudpegning kan maksimalt forekomme to gange. Genudpegning foretages af bestyrelsen ved simpelt flertal. Det medlem, der evt. skal genudpeges, deltager ikke i afstemningen.

Bestyrelsen anvender sædvanlige habilitetsprincipper i forbindelse med uddelingen af Naturfondens midler.

Bestyrelsen, der består af fem medlemmer, hvoraf tre er kvinder, er sammensat som følger:

METTE FABRICIUS SKOV

ADVOKAT OG CIVILØKONOM (CBS) SELVSTÆNDIG ADVOKATVIRKSOMHED

- Født 1/11-1962
- Formand for bestyrelsen
- Indtrådt i bestyrelsen 2020
- Anses som ikke-uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER:

Økonomi, jura, investering, strategi, ledelse, fondsret

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

- 2015 - Formand, Fondation Idella
- 2009 - Formand, Aage V. Jensen Charity Foundation
- 1998 - Formand, Fonden for Det Danske Studenterhus i Paris
- 1995 - Selvstændig advokatvirksomhed
- 1991-1994 Koch Nielsen & Grønberg (nu Plesner)

Øvrige bestyrelsesposter:

- Medlem af bestyrelsen i andre fonde og selskaber

PERNILLE BLACH HANSEN

REGIONSDIREKTØR, REGION MIDTJYLLAND

- Født 23/3-1974
- Næstformand for bestyrelsen
- Indtrådt i bestyrelsen 2017
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER:

Strategi, ledelse, politik, kommunikation, bæredygtighed

UDDANNELSE:

2000 Cand.scient.pol., Aarhus Universitet.

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

Bestyrelsesposter og andre tillidshverv:

- 2015 - 2017 Bestyrelsesformand MUDP (Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, Miljø- og Fødevarerministeriet)
- 2013 - 2016 Medlem af bestyrelsen, Bæredygtigt Erhverv
- 2013 - 2015 Bestyrelsesmedlem, Grundfos Pompe Italia
- 2008 - 2012 Medlem, Repræsentantskabet, Realdania
- 2000 - 2005 Medlem af bestyrelsen, Danmarks Nationalbank

Tidligere stillinger:

- 2016 - 2019 Senior Director, Environmental Product Innovation, LEGO Group
- 2013 - 2016 Group Vice President, Kvalitet og Bæredygtighed, Grundfos
- 2010 - 2013 Bæredygtighedsdirektør, Grundfos
- 2006 - 2010 Direktør for Miljø og Teknik, Randers Kommune
- 1998 - 2006 Medlem af Folketinget, herunder bl.a. politisk ordfører, næstformand, miljøpolitisk ordfører, Socialdemokratiet

BENT AABY

PROFESSOR. BIOLOG MED SÆRLIGT KENDSKAB TIL BOTANIK,

DANSKE VEGETATIONSTYPER OG KVARTÆR VEGETATIONSHISTORIE (POLLENANALYSE)

- Født 26/2-1945
- Indtrådt i bestyrelsen 2012
- Genudpeget som bestyrelsesmedlem i 2020
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER:

Naturfaglig universitær baggrund: Biologi & naturforvaltning.

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

- 1992 - 2008 Adj. professor ved Biologisk Institut, Københavns Universitet i vegetationshistorie og pollenanalyse
- 1989 - 2001 Videnskabelig assistent ved Danmarks Geologiske Undersøgelse
- 1972 - 1989 Overinspektør og leder af Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser
- Har været medlem af Statens Naturfredningsråd, Statens Naturforvaltningsråd, vismand i Statens Naturråd og medlem af Wilhjelmudvalget
 - Mangeårigt medlem af Danmarks Naturfredningsforenings videnskabelige udvalg

BERTIL FROM

ØKONOMIDIREKTØR I LUNDBECKFONDEN

- Født 30/12-1967
- Indtrådt i bestyrelsen 2020
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER:

Økonomi, investering, strategi og ledelse

UDDANNELSE:

1994 Cand.polit., Københavns Universitet

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

Bestyrelsesposter:

- Formand for Cresco Capital Services ApS.
- Næstformand for Obel-LFI Ejendomme A/S
- Næstformand for LFI Silva Investments A/S (og Ltd.)
- Medlem af bestyrelsen i LFI Equity A/S
- Medlem af bestyrelsen i Nordic Corporate Investments A/S

Tidligere stillinger:

1997 - 2006 First Vice President, Danske Bank

1995 - 1997 Økonom, Danmarks Nationalbank

1991 - 1995 Økonom, Det Økonomiske Råds Sekretariat

Tidligere tillidshverv:

2012 - 2014 Formand for CSIS Security Group A/S

2007 - 2011 Formand for European Foundation Financial and Investment Officers Group

MARIANNE HOLMER

PROFESSOR OG DEKAN, DET NATURVIDENSKABELIGE FAKULTET, SDU

- Født 2/9-1964
- Indtrådt i bestyrelsen 2021
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER:

Marin biologi. Økologi i kystzonen med fokus på samspil mellem økologi og biogeokemiske forhold i sedimentet

UDDANNELSE:

1994: Ph.D., Biologisk Institut, Odense Universitet

1990: Cand. Scient., Biologisk Institut, Odense Universitet

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

2019 - SDU, Dekan, Det Naturvidenskabelige Fakultet

2019 - Direktør Danish Institute for Advanced Study (DIAS)

2019 - Medlem komité for Nordisk Miljøpris

Bestyrelsesposter:

- Bestyrelsesformand Sct. Knuds Gymnasium
- Medlem af bestyrelsen, Fjord & Bælt
- Medlem af bestyrelsen, Givskud Zoo

ANBEFALINGER FOR GOD FONDSLEDELSE

1. ÅBENHED OG KOMMUNIKATION

1.1 Dialog mellem fond og øvrige interessenter

Det anbefales, at bestyrelsen vedtager principper for ekstern kommunikation, som imødekommer behovet for åbenhed og interessenternes behov og mulighed for at opnå relevant opdateret information om fondens forhold.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Bestyrelsen har vedtaget, at det er Naturfondens direktør, der udtaler sig til offentligheden om Naturfondens forhold. Bestyrelsen har i øvrigt besluttet, at Naturfondens hjemmeside løbende skal opdateres og indeholde oplysninger om de væsentligste aktiviteter, der indenfor det seneste år er foretaget på Naturfondens områder. Der udføres jævnligt statusrapporter for Naturfondens naturarealer.

2. BESTYRELSENS OPGAVER OG ANSVAR

2.1 Overordnede opgaver og ansvar

2.1.1 Det anbefales, at bestyrelsen med henblik på at sikre den erhvervsdrivende fonds virke i overensstemmelse med fondens formål og interesser mindst en gang årligt tager stilling til fondens overordnede strategi og uddelingspolitik med udgangspunkt i vedtægten.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Det er i forretningsordenen vedtaget, at bestyrelsen tager stilling til Naturfondens overordnede strategi hvert år på årsregnskabsmødet.

2.1.2 Det anbefales, at bestyrelsen løbende forholder sig til, om fondens kapitalforvaltning modsvarer fondens formål og behov på kort og lang sigt.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Bestyrelsen har fastlagt de overordnede principper hvorefter Naturfondens formue forvaltes. Herunder forholder den sig til afkastforventning og risikotolerance i forhold til uddelingspolitik og øvrige omkostninger. De opnåede og forventede resultater samt risikospredningen i porteføljen rapporteres, drøftes og tilpasses løbende, således at Naturfondens langsigtede levedygtighed og mulighed for til stadighed at opfylde sit formål, så vidt muligt sikres.

2.2 Formanden og næstformanden for bestyrelsen

2.2.1 Det anbefales, at bestyrelsesformanden organiserer, indkalder og leder bestyrelsesmøderne med henblik på at sikre et effektivt bestyrelsesarbejde og skabe de bedst mulige forudsætninger for bestyrelsesmedlemmernes arbejde, enkeltvis og samlet.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Der er i forretningsordenen indsat bestemmelser om mødeplan, afholdelse og ledelse af møder og dagsorden samt at der årligt vedtages et årshjul.

2.2.2 Det anbefales, at hvis bestyrelsen undtagelsesvis anmoder bestyrelsesformanden om at udføre særlige opgaver for den erhvervsdrivende fond ud over formandserhvervet, bør der foreligge en bestyrelsesbeslutning herom, der sikrer, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion. Der bør sikres en forsvarlig arbejdsdeling mellem formanden, næstformanden, den øvrige bestyrelse og en eventuel direktion.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Formanden har ikke i indeværende år påtaget sig opgaver, der ligger ud over formandens opgaver i henhold til lovgivningen og forretningsordenen. Der foreligger en bestyrelsesbeslutning om, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion, skulle det forekomme.

2.3 Bestyrelsens sammensætning og organisering

2.3.1 Det anbefales, at bestyrelsen løbende og mindst hvert andet år vurderer og fastlægger, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Det er i vedtægterne bestemt, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over, ligesom bestyrelsen i forbindelse med valg til bestyrelsen vurderer og fastlægger, hvilke kompetencer det nye medlem bør besidde for at sikre, at bestyrelsen som helhed er hensigtsmæssigt og mangfoldigt sammensat i relation til Naturfondens opgaver og ansvar.

2.3.2 Det anbefales, at bestyrelsen med respekt af en eventuel udpegningsret i vedtægten godkender en struktureret, grundig og gennemskuelig proces for udvælgelse og indstilling af kandidater til bestyrelsen.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Naturfondens vedtægter beskriver en struktureret proces for indstilling og udvælgelse af kandidater til bestyrelsen.

2.3.3 Det anbefales, at bestyrelsesmedlemmer udpeges på baggrund af deres personlige egenskaber og kompetencer under hensyn til bestyrelsens samlede kompetencer, samt at der ved sammensætning og indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer tages hensyn til behov for fornyelse – sammenholdt med behovet for kontinuitet – og til behovet for mangfoldighed i relation til blandt andet erhvervs- og uddelingserfaring, alder og køn.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Det er i vedtægterne bestemt, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over, ligesom bestyrelsen i forbindelse med valg til bestyrelsen vurderer og fastlægger, hvilke kompetencer det nye medlem bør besidde for at sikre, at bestyrelsen som helhed er hensigtsmæssigt og mangfoldigt sammensat i relation til Naturfondens opgaver og ansvar.

2.3.4 Det anbefales, at der årligt i ledelsesberetningen, og på den erhvervsdrivende fonds eventuelle hjemmeside, redegøres for sammensætningen af bestyrelsen, herunder for mangfoldighed, samt at der gives følgende oplysninger om hvert af bestyrelsens medlemmer:

- den pågældendes navn og stilling,
- den pågældendes alder og køn,
- dato for indtræden i bestyrelsen, hvorvidt genvalg af medlemmet har fundet sted, og udløb af den aktuelle valgperiode,
- medlemmets eventuelle særlige kompetencer,
- den pågældendes øvrige ledeshverv, herunder poster i direktioner, bestyrelser og tilsynsråd, inklusive ledelsesudvalg, i danske og udenlandske fonde, virksomheder, institutioner samt krævende organisationsopgaver,
- hvorvidt den pågældende ejer aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder,
- hvilke medlemmer, der er udpeget af myndigheder/tilskudsyder m.v., og

- om medlemmet anses for uafhængigt.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

2.3.5 Det anbefales, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i den erhvervsdrivende fond ikke samtidig er medlemmer af bestyrelsen eller direktionen i fondens dattervirksomhed(er), medmindre der er tale om et helejet egentligt holdingselskab.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Naturfonden har ingen dattervirksomheder.

2.4 Uafhængighed

2.4.1 Det anbefales, at en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige.

Det anbefales, at en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige. Består bestyrelsen (eksklusiv medarbejdervalgte medlemmer) af

- op til fire medlemmer, bør mindst ét medlem være uafhængigt,
- mellem fem til otte medlemmer, bør mindst to medlemmer være uafhængige, eller
- ni til elleve medlemmer, bør mindst tre medlemmer være uafhængige og så fremdeles.

Et bestyrelsesmedlem anses i denne sammenhæng ikke for uafhængig, hvis det pågældende f.eks.:

- er, eller inden for de seneste tre år har været, medlem af direktionen eller ledende medarbejder i fonden eller en væsentlig dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- inden for de seneste fem år har modtaget større vederlag, herunder uddelinger eller andre ydelser, fra fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden i anden egenkab end som medlem af fondens bestyrelse eller direktion,
- inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (f.eks. personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med fonden/koncernen eller en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fonden,
- er, eller inden for de seneste tre år har været, ansat eller partner hos ekstern revisor,
- har været medlem af fondens bestyrelse eller direktion i mere end 12 år,
- er i nær familie med eller på anden måde står personer, som ikke betragtes som uafhængige, særligt nær,

- er stifter eller væsentlig gavegiver, hvis fonden har til formål at yde støtte til disses familie eller andre, som står disse særligt nær, eller
- er ledelsesmedlem i en organisation, en anden fond eller lignende, der modtager eller gentagne gange inden for de seneste fem år har modtaget væsentlige donationer fra fonden.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

4 ud af 5 af Naturfondens bestyrelsesmedlemmer anses som værende uafhængige.

2.5 Udpegningsperiode

2.5.1 Det anbefales, at bestyrelsens medlemmer som minimum udpeges for en periode på to år, og maksimalt for en periode på fire år.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Medlemmerne sidder for en periode på fire år, men kan genudpeges to gange.

2.5.2 Det anbefales, at der for medlemmerne af bestyrelsen fastsættes en aldersgrænse, som offentliggøres i ledelsesberetningen eller på fondens hjemmeside.

NATURFONDEN FØLGER IKKE ANBEFALINGEN.

Naturfondens vedtægter foreskriver de skal være kompetente til at varetage hvervet som medlem, hvorfor det ikke er fundet nødvendigt med aldersgrænser.

2.6 Evaluering af arbejdet i bestyrelsen og i direktionen

2.6.1 Det anbefales, at bestyrelsen fastlægger en evalueringsprocedure, hvor bestyrelsen, formanden og de individuelle medlemmers bidrag og resultater årligt evalueres, og at resultatet drøftes i bestyrelsen.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Bestyrelsen foretager årligt en evaluering og resultaterne drøftes i bestyrelsen.

2.6.2 Det anbefales, at bestyrelsen én gang årligt evaluerer en eventuel direktion og/eller administrators arbejde og resultater efter forud fastsatte klare kriterier.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Bestyrelsen evaluerer årligt direktionens arbejde og resultater.

3. LEDELSENS VEDERLAG

3.1.1 Det anbefales, at medlemmer af bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde aflønnes med et fast vederlag, samt at medlemmer af en eventuel direktion aflønnes med et fast vederlag, eventuelt kombineret med bonus, der ikke bør være afhængig af regnskabsmæssige resultater. Vederlaget bør afspejle det arbejde og ansvar, der følger af hvervet.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

3.1.2 Det anbefales, at der i årsregnskabet gives oplysning om det samlede vederlag, som hvert enkelt medlem af bestyrelsen og en eventuel direktion modtager fra den erhvervsdrivende fond og fra fondens dattervirksomheder og associerede virksomheder. Endvidere bør der oplyses om eventuelle andre vederlag, som bestyrelsesmedlemmer og en eventuel direktion modtager for udførelse af andet arbejde eller opgaver for fonden, fondens dattervirksomheder eller associerede virksomheder, bortset fra medarbejderrepræsentanternes vederlag som ansatte.

NATURFONDEN FØLGER ANBEFALINGEN.

Dronefoto urørt skov, Søholt Storskov. Foto: Bo Skelmosé

RESULTATOPGØRELSE

Note	2021 t.kr.	2020 t.kr.
NETTOOMSÆTNING	14.150	14.775
Omkostninger naturejendomme:		
Drifts- og ejendomsomkostninger	-26.266	-30.715
Afskrivning på materielle anlægsaktiver	-9.005	-8.447
BRUTTORESULTAT	-21.121	-24.387
1 Fondsmæssige administrationsomkostninger	-3.132	-1.699
Depot- og bankgebyrer samt managementhonorar	-2.903	-1.505
Andre driftsindtægter:		
Gaver og arv	61.645	50.040
Fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver	501	108
Lejeindtægt investeringsejendom	6.053	5.905
Andre driftsomkostninger:		
Omkostninger investeringsejendom	-921	-941
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	40.122	27.521
Indtægt af kapitalinteresse	22.708	13.218
Positiv dagsværdiregulering andre kapitalandele, der er anlægsaktiver	57.047	26.213
Andre finansielle indtægter	223.327	72.576
Negativ dagsværdiregulering andre kapitalandele, der er anlægsaktiver	-6.966	-1.102
Andre finansielle omkostninger	-79	-23
RESULTAT FØR SKAT	336.159	138.403
2 Skat af årets resultat, hensættelse til udskudt skat m.v.	-64.509	-21.749
3 ÅRETS RESULTAT	271.650	116.654
4 EKSTERNE OG INTERNE UDDELINGER	65.636	144.449

BALANCE 31. DECEMBER

38

AKTIVER

		2021	2020
		t.kr.	t.kr.
Note			
	Anlægsaktiver		
	Grunde og bygninger, naturejendomme	338.063	340.913
	Grunde og bygninger, investeringsejendom	21.844	22.457
	Produktionsanlæg og maskiner	4.009	1.908
5	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER I ALT	363.916	365.278
	Kapitalinteresse	138.791	119.683
	Andre kapitalandele	420.932	357.424
6	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER I ALT	559.723	477.107
	ANLÆGSAKTIVER I ALT	923.639	842.385
	Omsætningsaktiver		
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	588	397
	Andre tilgodehavender	14.958	66.502
7	Periodeafgrænsningsposter	0	7
	TILGODEHAVENDER I ALT	15.546	66.906
8	VÆRDIPAPIRER	1.619.074	1.423.631
	LIKVIDE BEHOLDNINGER	75.132	8.288
	OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	1.709.752	1.498.825
	AKTIVER I ALT	2.633.391	2.341.210

BALANCE 31. DECEMBER**PASSIVER**

2021 **2020**
t.kr. t.kr.

Note

Egenkapital			
	Grundkapital	1.000.000	1.000.000
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	36.693	17.585
	Henlæggelse til uddelinger, ramme	150.000	150.000
	Reserve for valutakursreguleringer	-431	-5.654
	Overført resultat	1.150.818	929.132
	EGENKAPITAL I ALT	2.337.080	2.091.063
Hensatte forpligtelser			
2	Hensættelse til udskudt skat	168.513	105.073
	HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT	168.513	105.073
Gældsforpligtelser			
9	Anden gæld	3.027	2.953
	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	3.027	2.953
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	5.120	3.923
	Bevilgede uddelinger	118.109	135.506
	Anden gæld	1.316	2.464
10	Periodeafgrænsningsposter	226	228
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	124.771	142.121
	GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	127.798	145.074
	PASSIVER I ALT	2.633.391	2.341.210
12	Personaleomkostninger		
13	Kontraktlige forpligtelser og eventualposter m.v.		
14	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser		

EGENKAPITALOPGØRELSE

40

EGENKAPITALOPGØRELSE

1. JANUAR - 31. DECEMBER, t.kr

2020	Grundkapital	Reserve for nettoopskrivning af indre værdi	Uddelingsramme	Reserve for valutakursreguleringer	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2020	1.000.000	7.942	150.000	0	841.918	1.999.860
Uddelt for 2020, jf. note 4			-19.797			-19.797
Modtaget udbytte		-3.575			3.575	0
Valutakursreguleringer				-5.654		-5.654
Resultatdisponering, jf. note 3		13.218	19.797		83.639	116.654
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2020	1.000.000	17.585	150.000	-5.654	929.132	2.091.063

2021

Egenkapital 1. januar 2021	1.000.000	17.585	150.000	-5.654	929.132	2.091.063
Uddelt for 2021, jf. note 4			-30.856			-30.856
Modtaget udbytte		-3.600			3.600	0
Valutakursreguleringer				5.223		5.223
Resultatdisponering, jf. note 3		22.708	30.856		218.086	271.650
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2021	1.000.000	36.693	150.000	-431	1.150.818	2.337.080

Opgørelse af dagsværdireserven for valutakursreguleringer vedrørende nettoinvestering i udenlandske enheder er i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i lovændring til årsregnskabsloven foretaget fra og med 2020.

Tidligere års valutakursreguleringer indgår således i overført resultat.

Årets positive valutakursregulering skyldes stigning i valutakursen på USD.

PENGESTRØMSOPGØRELSE**PENGESTRØMSOPGØRELSE**

	2021	2020
	t.kr.	t.kr.
Årets resultat	271.650	116.654
Reguleringer, jf. note 11	-284.056	-130.222
Ændringer i tilgodehavender	226	-397
Ændringer i leverandørgæld og anden gæld	121	828
PENGESTRØMME FRA DRIFT FØR FINANSIELLE POSTER	-12.059	-13.137
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	28.579	29.610
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-79	-23
Betalte og modtagne udbytteskatter	-137	-2.006
PENGESTRØMME FRA DRIFTEN	16.304	14.444
Køb og salg af materielle anlægsaktiver	-7.755	-91.135
Investering i finansielle anlægsaktiver	-8.204	-12.904
Køb og salg af værdipapier indregnet under omsætningsaktiver	3.107	41.332
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGER	-12.852	-62.707
Årets udbetalte eksterne uddelinger	-48.253	-32.941
Modtagne gaver og arv	111.645	40
PENGESTRØMME FRA FINANSIERING	63.392	-32.901
Ændring i likvide beholdninger	66.844	-81.164
Likvide beholdninger primo	8.288	89.452
LIKVIDE BEHOLDNINGER ULTIMO	75.132	8.288

NOTER

42

NOTER

Note	2021 t.kr.	2020 t.kr.
1 FONDSMÆSSIGE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER		
Bestyrelshonorarer	1.200	1.200
Bestyrelsesomkostninger	39	30
Fondsmæssige lønninger	926	0
Øvrige administrationsomkostninger	967	469
FONDSMÆSSIGE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER I ALT	3.132	1.699

Grundet nyansættelser i fonden er en del af lønomkostningerne direkte relaterbare til fondsadministration.

Stigning i øvrige administrationsomkostninger skyldes en øget indsats på kommunikationsområdet og omkostninger i forbindelse med fondens strategiproces.

	2021 t.kr.	2020 t.kr.
2 SKAT		
SKAT AF ÅRETS RESULTAT		
Beregnet skat af skattepligtig indkomst	0	0
Udbytteskat, ikke refusionsberettiget	1.069	1.129
Årets regulering af udskudt skat	63.440	20.620
UDGIFTSFØRT SKAT	64.509	21.749
HENSÆTTELSE TIL UDSKUDT SKAT		
Ved salg af investeringsejendomme m.v.	21.116	12.241
Efterregulering ved manglende udbetaling af hensatte beløb til donationer og fradragsværdi	77.885	63.892
Vedrørende aktier	69.512	28.940
HENSÆTTELSE 31. DECEMBER 2021	168.513	105.073
HENSÆTTELSE TIL UDSKUDT SKAT FREMKOMMER SÅLEDES:		
Hensættelse 1. januar 2021	105.073	84.453
Indregnet i resultatopgørelsen for regnskabsåret	63.440	20.620
Indregnet direkte på egenkapitalen for regnskabsåret	0	0
HENSÆTTELSE 31. DECEMBER 2021	168.513	105.073

NOTER

Note	2021 t.kr.	2020 t.kr.
3 FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	22.708	13.218
Overføres til uddelingsramme	30.856	19.797
Overføres til overført resultat	218.086	83.639
I ALT DISPONERING	271.650	116.654

4 UDDELINGER		
Eksterne uddelinger i 2021	34.272	27.958
Tilbageførte uddelinger	-3.416	-8.161
Eksterne uddelinger 2021, netto	30.856	19.797
Interne uddelinger, omkostninger og projekter vedrørende egne naturejendomme, køb og forbedringer m.v. vedrørende egne naturejendomme	34.780	124.652
	65.636	144.449

5 MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		Grunde og bygninger naturejendomme	Grunde og bygninger investeringsejendom	Produktionsanlæg og maskiner	I alt 2021 t. kr.	I alt 2020 t. kr.
Kostpris 1. januar 2021		812.573	28.586	9.787	850.946	759.963
Tilgang		5.476	0	3.038	8.514	92.437
Afgang		-258	0	-1.253	-1.511	-1.454
KOSTPRIS 31. DECEMBER 2021		817.791	28.586	11.572	857.949	850.946
Afskrivninger 1. januar 2021		45.538	6.129	7.879	59.546	50.746
Årets afskrivninger		8.068	613	937	9.618	9.060
Afgang		0	0	-1.253	-1.253	-260
Nedskrivninger 1. januar 2021		426.122	0	0	426.122	426.122
AF- OG NEDSKRIVNINGER 31. DECEMBER 2021		479.728	6.742	7.563	494.033	485.668
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2021		338.063	21.844	4.009	363.916	365.278

NOTER

44

Note	2021 t.kr.	2020 t.kr.
6 FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
KAPITALINTERESSE		
Kostpris 1. januar 2021	102.098	102.098
KOSTPRIS 31. DECEMBER 2021	102.098	102.098
Opskrivninger 1. januar 2021	17.585	7.972
Årets opskrivninger	22.708	13.218
Modtagne udbytter	-3.600	-3.575
OPSKRIVNINGER 31. DECEMBER 2021	36.693	17.585
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2021	138.791	119.683

OPLYSNINGER VEDRØRENDE ASSOCIERET SELSKAB:

Navn: Ejendomsselskabet Nordtyskland IV A/S

Hjemsted: København

Retsform: Aktieselskab

Ejerandel: 47.9%

Stemmeandel: 47.9%

Selskabets resultat: 47.391 t.kr.

Selskabets egenkapital: 289.658 t.kr.

Ejendomsselskabet Nordtyskland IV A/S ejer kapitalandele i Ejendomsselskabet Nordtyskland Kommanditaktieselskab. Kapitalandene i den underliggende unoterede investering, hovesagelig boligudlejningsejendomme, indregnes og måles til dagsværdi hos Ejendomsselskabet Nordtyskland IV A/S. Dagsværdien baseres ikke på grundlag af observationer på et aktivt marked. Dagsværdien vedrører væsentligst måling af tyske investeringsejendomme, som er foretaget af uafhængigt valuarfirma. De centrale forudsætninger for dagsværdien er fastsat ved anvendelse af en Discounted Cash Flow model, hvori bl.a. indgår individuel vurdering af de enkelte ejendommers forventede løbende drift, afkast, vedligeholdelsesstand, afkastkrav, beliggenhed, lejeforhold samt renteforhold ved regnskabsårets udløb.

De anvendte skøn ved målingen af selskabets kapitalandele i underliggende selskabs investeringsejendomme er ifølge sagens natur usikre og uforudsigelige. Faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

ANDRE KAPITALANDELE

Posten andre kapitalandele, der ikke forventes afhændet, omfatter unoterede alternative investeringer i selskaber, der hverken er tilnyttede eller associerede virksomheder, og hvor ejerandel og stemmeret udgør mindre end 20%.

	Kategori I	Kategori II	Kategori III	I alt 2021 t. kr.	I alt 2020 t. kr.
Kostpris 1. januar 2021	210.207	53.514	67	263.788	250.884
Tilgang	0	8.204	0	8.204	12.904
KOSTPRIS 31. DECEMBER 2021	210.207	61.718	67	271.992	263.788
Dagsværdireguleringer 1. januar 2021	85.796	7.839	1	93.636	74.182
Årets positive dagsværdireguleringer, indregnet i resultatopgørelsen	54.833	2.211	3	57.047	26.213
Årets negative dagsværdireguleringer, indregnet i resultatopgørelsen	0	-6.966	0	-6.966	-1.102
Årets valutakursreguleringer, indregnet direkte på egenkapitalen		5.223		5.223	-5.654
Modtagne udbytter	0	0	0	0	-3
DAGSVÆRDIREGULERINGER 31. DECEMBER 2021	140.629	8.307	4	148.940	93.636
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2021, DAGSVÆRDI	350.836	70.025	71	420.932	357.424

Kategori I omfatter kapitalandele i partnerselskab, der hovedsagelig investerer i erhvervsudlejningsejendomme.

Kapitalandelene i den direkte unoterede investering, indregnes og måles til dagsværdi, som ikke baseres på grundlag af observationer på et aktivt marked. Dagsværdien vedrører væsentligst måling af danske investeringsejendomme, som er foretaget af selskabets forvaltningsselskab på baggrund af rådgivning fra fire uafhængige valuarer samt for de fem største ejendomme som et gennemsnit af vurderinger fra to uafhængige valuarer.

De centrale forudsætninger for dagsværdien er fastsat ved anvendelse en Discounted Cash Flow model, hvori bl.a. indgår individuel vurdering af de enkelte ejendommens forventede løbende drift, afkast, vedligeholdelsesstand, afkastkrav, beliggenhed, lejeforhold samt renteforhold ved regnskabsårets udløb. En enkelt ejendom indgår i værdierne som projektejendom til kostpris, som er mindre end genindvindingsværdien.

De anvendte skøn ved målingen af fondens kapitalandele i partnerselskabet er ifølge sagens natur usikre og uforudsigelige. Faktiske begivenheder eller omstændighedertil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kategori II omfatter andre private equity investeringer i kommanditselskaber o.l.

Kapitalandelene indregnes og måles til dagsværdi, som ikke baseres på grundlag af observationer på et aktivt marked. Dagsværdien relateres væsentligst til selskabernes underliggende investeringer.

Regnskabsmæssig dagsværdi 60.548 t.kr.

I kategorien indgår kapitalandele i selskaber, der investerer i udenlandske selskaber, hvor dagsværdiberegningen foretages i overensstemmelse med "International Private Equity and Venture Capital Guidelines". De centrale forudsætninger for anvendelse af dagsværdi baseres på sammenlignelige markedspriser for relevante handeler, kapitalforhøjelser eller delvist salg eller anvendelse af traditionelt vurderingsprincip for mikrofinans institutioner i form af multipler, som fastlægges ud fra virksomhedens rentabilitet og vækstpotentiale, egenkapitaltilvækst, faktisk afkast af egenkapital, virksomhedens og ledelsens evne til at gennemføre vækststrategien samt de pågældende landes økonomiske og politiske forhold og juridiske rammer.

NOTER

46

Note

Regnskabsmæssig dagsværdi 9.477 t.kr.

Endvidere indgår kapitalandele i andre selskaber, hvor centrale forudsætninger vedrørende dagsværdibegning i underliggende investeringer baseres på aktuelle mulige direkte eller indirekte sammenlignelige markedspriser for samme unoterede investeringer henholdsvis lignende noterede investeringer eller pengestrømme tilbagediskonteret med afkastkrav, fastsat i henhold til informationer fra sammenlignelige virksomheder. Hvis en pålidelig dagsværdi ikke kan opgøres, foretages målingen alternativt til kostpris med fradrag af eventuelle nedskrivninger.

De anvendte skøn ved målingen af fondens kapitalandele i selskaberne og deres underliggende mikrofinans selskaber er ifølge sagens natur usikre og uforudsigelige. Faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kategori III omfatter kapitalandele i interessentskab

Investeringen er kapitalandele i Hartkorns Værn I/S, der er et interessentskab med hjemsted i Ringkøbing-Skjern. Dagsværdien kan ikke fastlægges med rimelig sikkerhed og kapitalandelene, hvis værdi er ubetydelig, er derfor værdiansat til omtrentlig kostpris.

7 PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER - AKTIVER

Periodeafgrænsningsposter omfatter forudbetalte abonnementer.

8 VÆRDIPAPIRER**2021****2020**

t.kr.

t.kr.

Beholdningen omfatter obligationer og aktier, der er optaget til dagsværdi på grundlag af observationer på et aktivt marked (børskurser).	1.619.074	1.423.631
På beholdningen til dagsværdi er direkte i resultatopgørelsen indregnet følgende ændringer i dagværdien, der indgår i posten. Andre finansielle indtægter med netto positive beløb	202.793	43.464

9 ANDEN GÆLD

Beløbet, der omfatter huslejedepositum, forfalder således:

0 - 1 år	0	0
1 - 5 år	3.027	2.953
Efter 5 år	0	0
	3.027	2.953

10 PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER - PASSIVER

Periodeafgrænsningsposter omfatter forud indbetalte jagt- og huslejeindtægter.

NOTER

Note	2021 t.kr.	2020 t.kr.
11 PENGESTRØMSOPGØRELSE - REGULERINGER		
Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver	-9.618	-9.060
Fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver	501	108
Gaver og arv	61.645	50.040
Finansielle indtægter	303.082	112.008
Finansielle omkostninger	-7.045	-1.125
Skat af årets resultat	-64.509	-21.749
	284.056	130.222
12 PERSONALEOMKOSTNINGER		
Der har i 2021 været gennemsnitlig 15 heltidsstillinger i Fonden, (2020: 13) fordelt over hele landet.		
Løn og gager	10.948	9.447
Pensioner	699	752
Andre omkostninger til social sikring	86	59
	11.733	10.258
Heraf vederlag til ledelsen		
Hanne Haack Larsen	1.573	499
Pension	148	48
	1.721	547
Anders Skov	0	1.400
Pension	0	240
	0	1.640
Heraf vederlag til bestyrelsen		
Mette Fabricius Skov, formand	300	-
Katherine Richardson Christensen, formand	-	300
Pernille Blach Hansen, næstformand	300	300
Mette Fabricius Skov	-	200
Bent Aaby	200	200
Bertil From	200	200
Marianne Holmer	200	-
	1.200	1.200

NOTER

48

Note

13 KONTRAKTLIGE FORPLIGTELSE OG EVENTUALPOSTER M.V.

Kontraktlige forpligtelser

Der påhviler fonden kontraktlige kapitalindskudsforpligtelser på i alt 67,1 mio. kr., heraf 6,7 mio. USD svarende til 43,8 mio kr. vedrørende unoterede alternative investeringer.

Eventualaktiver

Negativ ejendomsavanceskat på 105,5 mio. kr. der, i tilfælde af salg af fondens naturejendomme, kan modregnes i positiv ejendomsavanceskat.

Eventualforpligtelser

Der foreligger solidarisk hæftelse for deltagelse i interessentskab, hvis samlede gældsforpligtelser udgør 0,4 mio.kr.

Fonden deltager som kommanditaktionær i partnerselskab. Fondens andel i egenkapital indgår i fondens balance med 350,8 mio. kr. Egenkapitalandelen modsvarer fondens maksimale hæftelse uden yderligere indbetalingsforpligtelse.

Fonden deltager som kommanditist m.v. i kommanditselskaber o.l.. Fondens andel i egenkapital indgår i fondens balance med 70,0 mio. kr. Fondens maksimale hæftelse udgør egenkapitalandelene på 70,0 mio. kr. heraf 10,4 mio. USD svarende til 68,9 mio. kr., med tillæg af indbetalingsforpligtelser på i alt 67,1 mio. kr., heraf 6,7 mio. USD svarende til 43,8 mio kr.

Udskudt skat, der i tilfælde af salg hviler på fondens naturejendomme m.v., udgør 182,2 mio. kr. Beløbet er ikke medtaget i årsregnskabet.

14 PANTSÆTNINGER OG SIKKERHEDSSTILLELSER

I investeringsejendom, hvis regnskabsmæssige værdi udgør 21,8 mio.kr., er tinglyst ejerpantebreve på i alt 31,0 mio. kr. og skadesløsbrev på 5,0 mio. kr. Ejerpantebrevene og skadesløsbrevet er ikke stillet til sikkerhed. Endvidere er ejerforeningsvedtægter lyst pantstiftende for 0,5 mio. kr. til sikkerhed for forpligtelser overfor ejerforening.

I naturejendom, hvis regnskabsmæssige værdi udgør 55,0 mio. kr., er tinglyst ejerpantebrev på 110 mio. kr. Ejerpantebrevet er ikke stillet til sikkerhed.

NOTE HVORTIL DER IKKE HENVISES I ÅRSREGNSKABET

Indsamlinger foretaget i overensstemmelse med Lov nr. 511 af 26. maj 2014 samt bekendtgørelse nr. 160 af 26. februar 2020 om indsamlinger mv.

Indsamlingerne er gennemført via donationsmodul på fondens hjemmeside og sociale medier. Beløbene er modtaget ved anvendelse af MobilePay og kontooverførsel.

Bruttoindtægt t.kr.
Direkte udgift t.kr.
Resultat t.kr.
Anvendes 2022 t.kr.

Til etablering af stort vandhul ved Petersholmtårnet ved Filsø.	7	0	7	7
Til bevarelse af naturen og beskyttelse af de vilde dyr i Danmark	28	0	28	
I ALT	35	0	35	7

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Aage V. Jensen Naturfond for 2021 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse C-mellem og de særlige tilpasninger som følge af, at der er tale om en erhvervsdrivende fond.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

GENERELT OM INDREGNING OG MÅLING

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførslers som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb. Herved fordeles kurstab og kursgevinst over aktivets eller forpligtelsens løbetid. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som vedrører forhold, der eksisterede på balancedagen.

OMREGNING AF FREMMED VALUTA

Årsregnskabet præsenteres i tusinde danske kroner (t.kr.), som også er fondens funktionelle valuta.

Transaktioner i fremmed valuta er i årets løb omregnet til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen under posterne andre finansielle indtægter og andre finansielle omkostninger.

For nettoinvestering i udenlandske enheder omregnes andele i resultatopgørelserne til en gennemsnitlig valutakurs for året og for andele i balanceposterne til balancedagens valutakurser. Valutakursforskelle, opstået ved omregning af andele i de udenlandske enheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser og ved omregning af andele i resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen i dagsværdireserven for valutakursreguleringer.

VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN OG VURDERINGER

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger er omtalt i forbindelse med de poster, de vedrører, og indgår i note 6

RESULTATOPGØRELSEN

NETTOOMSÆTNING

Nettoomsætningen indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget.

Nettoomsætningen indregnes eksklusiv moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget. I nettoomsætningen indgår tilskud og momskompensation.

DRIFTS- OG EJENDOMSOMKOSTNINGER

Drifts- og ejendomsomkostninger omfatter omkostninger til natur- og vildtpleje, naturformidling, publikumsfaciliteter, kulturanlæg, kultur- og bevoksningspleje, ejendomsskatter, forsikringer, vedligeholdelse, projektomkostninger, lønninger og øvrige omkostninger vedrørende naturejendommene.

FONDSMÆSSIGE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

Fondsmæssige administrationsomkostninger omfatter honorarer til bestyrelse, løn og andre personaleomkostninger, gebyrer og management fees til banker og porteføljeforvaltere samt øvrige kontorholdsomkostninger.

ANDRE DRIFTSINDTÆGTER

Andre driftsindtægter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter, herunder modtagne gaver, fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver og lejeindtægt af investeringsejendom.

ANDRE DRIFTSOMKOSTNINGER

Andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter, herunder tab ved salg af materielle anlægsaktiver samt omkostninger incl. afskrivninger vedrørende investeringsejendom.

INDTÆGTER OG OMKOSTNINGER VEDRØRENDE KAPITALANDELE, DER ER ANLÆGSAKTIVER

Indtægt vedrørende kapitalinteresse i associeret selskab indregnes og måles i fondens resultatopgørelse med den forholds- mæssige andel af det associerede selskabs resultat efter skat og efter eliminering af intern avance og tab.

Indtægter og omkostninger vedrørende fondens andre kapitalandele i virksomheder, der ikke er hverken tilknyttede eller as- socierede, indregnes og måles i fondens resultatopgørelse som positive og negative dagsværdireguleringer med basis i andel i virksomhedernes resultat, som for ejendomsinvestering indeholder nettoværdiregulering af investeringsejendomme opgjort efter markedsværdi princippet og for øvrige noterede investeringer i private equity selskaber nettoværdiregulering baseret på deres regnskabsmæssige værdi, der er opgjort til dagsværdi.

ANDRE FINANSIELLE INDTÆGTER OG OMKOSTNINGER

Posterne andre finansielle indtægter og andre finansielle omkostninger indeholder væsentligst renteindtægter og renteom- kostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og kurstab vedrørende noterede værdipapirer, der er omsætningsaktiver, samt finansielle poster vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, samt rentetillæg og rentegodtgørelse ved skatte- betaling. Andre finansielle indtægter og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

SKAT AF ÅRETS RESULTAT

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen. Skat af årets resultat indeholder også udenlandske udbytteskatter, som ikke kan eller vil blive refunderet.

UDELINGER

Faktiske uddelinger for regnskabsåret vises og fragår direkte i uddelingsrammen under egenkapitalen. Uddelinger indregnes når disse er besluttet af bestyrelsen, og fonden dermed har en juridisk forpligtelse over for modtageren.

BALANCEN

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger. Kostprisen reduceres med modtagne betalinger vedrørende fredning og rådighedsindskrænkning. Der afskrives ikke på naturarealer og grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Åremål	Restværdi
Bygninger, naturejendomme	15 - 20	0%
Faciliteter, naturejendomme	10	0%
Bygninger, investeringsejendom	30	0%
Produktionsanlæg og maskiner	5	0%

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger.

FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER

Kapitalinteresse i associeret selskab

Kapitalandele i associeret selskab indregnes og måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedens regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderfondens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til nul kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med moderfondens andel af den negative indre værdi, i det omfang det vurderes som uerholdeligt.

Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser i det omfang, moderfonden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den associerede virksomheds underbalance.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associeret selskab overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien. Ny erhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i årsregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes frem til afståelsestidspunktet.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inklusiv forventede omkostninger til salg eller afviklingen. Fortjeneste og tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Ved køb af nye associerede virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet.

Andre kapitalandele

Posten andre kapitalandele er investeringer i unoterede virksomheder, der ikke er hverken tilknyttede eller associerede og ikke forventes afhændet, måles til dagsværdi.

Såvel realiserede som urealiserede dagsværdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen. Urealiserede dagsværdiændringer ved omregning af investeringer i udenlandsk valuta til DKK indregnes direkte under egenkapitalen i reserve for valutakursreguleringer.

NEDSKRIVNING PÅ ANLÆGSAKTIVER

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver og kapitalandele i associeret selskab vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgpris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettoindtægter fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Der nedskrives til nettorealisationsværdien med henblik på at imødegå forventede tab.

PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter, som er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

VÆRDIPAPIRER

Værdipapirer, der er indregnet under omsætningsaktiver og består af børsnoterede aktier og obligationer, måles på grundlag af observationer på et aktivt marked til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

LIKVIDE BEHOLDNINGER

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

EGENKAPITAL

Grundkapitalen er fondens kapital, der er indskudt ved fondens stiftelse, samt senere gaver der er ydet til forhøjelse af grundkapitalen.

Henlæggelse til uddeling er den ramme for uddelinger, bestyrelsen har besluttet til brug for beslutning om faktiske uddelinger i det kommende eller senere regnskabsår. Beløbet for rammen indgår som en bestanddel af årets resultatdisponering og som henlæggelse under egenkapitalen.

Reserve for valutakursreguleringer omfatter urealiserede gevinster og tab ved valutaomregning af investeringer i udenlandske enheder.

Gaver i form af kontantbeløb og værdi af naturejendomme, der er ydet umiddelbart efter fondens stiftelse, er posteret direkte på overført resultat og er reduceret med den herpå hvilende skatteforpligtelse. Øvrige senere gaver, der ikke gives som grund- eller kapitalforhøjelse, indtægtsføres i resultatopgørelsen.

SKAT OG UDSKUDT SKAT

Fonden er underlagt skattelovgivningen for fonde, og den skattepligtige indkomst opgøres i overensstemmelse hermed.

Skattelovgivningen for fonde tillader skattemæssige fradrag for hensættelser til senere uddelinger. Som følge heraf har fonden

muligheden for at reducere en eventuel skattepligtig positiv indkomst til nul. Det skattemæssige fradrag for hensættelse til senere uddeling tillades ikke indregnet regnskabsmæssigt, hvorfor der opstår en udskudt skatteforpligtelse herpå. Denne skatteforpligtelse indgår i beregningen af den udskudte skat.

Da fondens formål bl.a. omfatter at erhverve, eje og drive naturarealer, er det ikke sandsynligt, at skatteforpligtelsen, der hviler på naturejendommene, fremover vil blive aktuel. Derfor hensættes denne skatteforpligtelse ikke i årsregnskabet.

Udskudt skat vedrørende øvrige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser indregnes som hovedregel i årsregnskabet. Der foretages imidlertid en vurdering af fondens mulighed for som følge af de skattemæssige fradrag for hensættelse til senere uddeling at disponere den skattepligtige indkomst til nul for regnskabsåret og kommende regnskabsår. Denne vurdering kan medføre, at der ligeledes ikke i årsregnskabet indregnes udskudt skat på forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser.

GÆLDSFORPLIGTELSE

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Bevilgede uddelinger

Bevilgede uddelinger, ført under kortfristede gældsforpligtelser, består af foretagne uddelinger, der er disponeret, både hvad angår formål/modtager som beløb og tidspunkt, men som på statutidspunktet endnu ikke er betalt.

Øvrige gældsforpligtelser

Øvrige gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører samt anden gæld, måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under kortfristede gældsforpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømmene for året fordelt på driftsaktivitet, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvide beholdninger samt likvide beholdninger ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt skat.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af materielle og finansielle anlægsaktiver samt køb og salg af værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter årets betalinger af eksterne uddelinger samt årets modtagne gaver og arvebeløb.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter bankindeståender og kontantbeholdning.

SKATTEFORHOLD

Danske fonde bliver som udgangspunkt beskattet efter de samme regler, som gælder for selskaber.

Men når fonde vælger at foretage uddelinger til almennyttige formål, kan de trække beløbet fra i den skattepligtige indkomst. Hensigten med denne bestemmelse er at tilskynde fondene til at foretage uddelinger.

Naturfondens bestyrelse har valgt at følge lovgivers intentioner og foretager derfor størst mulige udlodninger.

Træstub med mos og svampe. Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

**AAGE V.
JENSEN**
NATURFOND

Kampmannsgade 1, 6. Sal

1604 København V

CVR: 30 20 55 96

Telefon: 33 13 21 45

Email: natur@avjf.dk